

Jaarverslag 2022

Netwerk Democratie

Inhoudsopgave

Bestuursverslag

3

Financieel Jaarverslag

9

BESTUURSVERSLAG 2022

STICHTING NETWERK DEMOCRATIE

Inleiding

In 2022 heeft Netwerk Democratie veel aandacht besteed aan de toekomst en strategie van de organisatie. Gedurende het jaar zijn meerdere strategiesessies gehouden waarbij medewerkers en bestuursleden betrokken waren. Uit deze sessies bleek dat de doelstellingen van NetDem nog steeds erg relevant zijn. We opereren op het snijvlak van democratie en technologie en beide thema's zijn volop in beweging.

Er is gelukkig steeds meer aandacht voor de vergaande invloed van digitalisering op de maatschappij. In veel delen van de samenleving, van burgers en onderwijs tot bedrijven en overheid groeit het besef dat technologie niet neutraal is. Gezien de grote impact is het daarom van belang om in te zetten op ethische en waardengedreven technologie. Welke waarden dat moeten zijn en hoe die moeten worden toegepast, is een gesprek waar de hele samenleving bij betrokken moet zijn. De digitalisering moet gestuurd worden door democratische processen en technologie dient democratic-by-design te zijn.

Maar hoewel de missie van NetDem nog immer relevant is, bleek uit de strategiesessies ook dat NetDem als organisatie onvoldoende robuust is. Met name het klein aantal werknemers maakt de organisatie kwetsbaar. Hierop zijn we aan de slag gegaan om te onderzoeken hoe de missie, het gedachtegoed, het netwerk en de middelen het beste geborgd kunnen worden. In 2023 gaan we hier verder mee aan de slag.

Organisatie en bestuur

Directie: De directie bestond in 2022 uit Anne de Zeeuw en Tessel Renzenbrink, beide co-directeur. Anne de Zeeuw nam op 1 oktober 2022 afscheid.

Het bestuur van Netwerk Democratie bestond in 2022 uit:

Zittende bestuursleden: Bram Eidhof (algemeen bestuurslid) en Peter Rampertaap (penningmeester). Per 1 februari 2022 trad Jiska Engelbert toe tot het bestuur in de rol van voorzitter. Linda van de Fliert (algemeen bestuurslid) trad per 1 mei af als bestuurslid.

Projecten

Europe Direct

**EUROPE DIRECT
AMSTERDAM**

Europe Direct (EDIC) is een informatienetwerk dat door de Europese Commissie is aangewezen om burgers te informeren over de Europese Unie. Naast advies wil Europe Direct een dialoog aangaan met burgers over Europese thema's die hen beïnvloeden. De drie prioriteiten van de Europese Commissie waar NetDem zich op richt zijn: Een Europa dat klaar is voor het digitale tijdperk; Nieuwe ontwikkeling van de Europese democratie en De Europese Green Deal.

In 2018 ontving NetDem de status van EDIC voor een periode van drie jaar van de Europese Commissie. In 2021 werd een nieuwe indiening opnieuw gehonoreerd voor de periode 2021 – 2025.

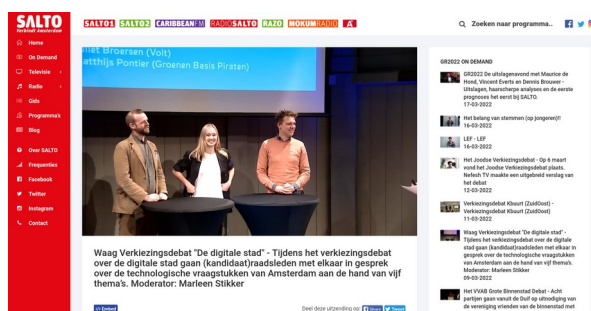
Elke lidstaat in Europa heeft meerdere lokale Europe Direct Centra die allemaal hun expertise gebruiken om een brug te slaan tussen de EU en de burgers.

De status van EDIC geeft Netwerk Democratie een duidelijker internationaal en Europees profiel evenals een stevigere financiële basis. Als EDIC Amsterdam zal Netwerk Democratie – geheel in lijn met haar inhoudelijke doelstellingen – zich richten op het organiseren van dialoog rond innovatieve ontwikkelingen in de EU en de versterking van de Europese democratie. Daarnaast kunnen burgers bij EDIC's terecht met vragen over de EU.

In mei 2021 lanceerde de Europese Commissie de Conferentie over de Toekomst van Europa (CoTE). De 12 maanden durende conferentie nodigt burgers uit alle EU-lidstaten uit, om mee te praten over de uitdagingen en prioriteiten van de EU. Naast fysieke bijeenkomsten maakt ook het digitale platform een belangrijk onderdeel uit van CoTE. Hierop kan iedereen ideeën delen en daarover met elkaar in gesprek gaan. Om uitwisseling tussen verschillende taalgebieden mogelijk te maken, worden alle teksten op het platform vertaald door eTranslation, een vertaalmachine van de Europese Commissie. Hiermee worden taalbarrières beslecht en kunnen Europese burgers, ondanks dat de EU maar liefst 24 officiële talen heeft, direct met elkaar in gesprek. Het Europees Parlement, de Raad en de Europese Commissie hebben toegezegd aan de slag te gaan met de aanbevelingen van burgers. De Conferentie liep tot 9 mei 2022 de dag van Europa, het jaarlijkse feest van vrede en eenheid in Europa. Als Europe Direct had Netwerk Democratie de rol van het organiseren van het verspreiden van informatie over en het organiseren van evenementen rondom CoTE.

Gemeenteraadsverkiezingen

Binnen het Europe Direct programma participeerden we ook in een debat voorafgaand aan de gemeenteraadsverkiezingen met als thema digitalisering. Netwerk Democratie was uitgenodigd om kandidaten te bevragen over de inzet van digitale middelen om burgerparticipatie te vergroten.

Expertmeetings over burgerparticipatie bij de inzet van digitale technologie door de overheid

Uitgenodigd door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten namen we deel aan meerdere expertmeetings over de digitale stad.

Werklab kunstmatige intelligentie

Op 6 april organiseerden we samen met Amsterdam Intelligence, Bureau &Meas en de Universiteit Twente een bijeenkomst over de toepassing van kunstmatige intelligentie (KI) in de stad. Iedereen was welkom om mee te praten over een KI-toepassing die daadwerkelijk zal worden toegepast in Amsterdam.

European Network for Digital Democracy

Samen met een aantal academic richtten we het European Network for Digital Democracy op. Dit netwerk wil academici en praktijkmensen die actief zijn in het veld van digitale democratie bij elkaar brengen.

Europe Direct wordt gefinancierd door de Europese Commissie.

Digitale Democratie

Een belangrijke focus van de organisatie ligt op digitale democratie, een terrein waarop de afgelopen jaren veel kennis is ontwikkeld. Netwerk Democratie werkte in 2021 samen met Democratie in Actie (DiA) aan het ondersteunen van decentrale overheden bij de implementatie van digitale participatie. Hier kwamen in dat jaar meerdere publicaties uit voort. In 2022 zag ook de laatste publicatie uit deze reeks het licht: Pilot digitale participatie Fryslân.

Co-deciding Europe

Hoe kunnen burgers beter betrokken worden bij de totstandkoming van wetgeving in de Europese Unie? Dat is de kernvraag van het pilot project Co-deciding Europe: Civic Tech for Good Governance and Active Citizenship, of kortweg CODE Europe.

In dit project wordt een crowdsourcing platform ingezet waarmee burgers uit tien EU lidstaten kunnen meepraten en meedenken over het thema luchtkwaliteit. Daarmee is dit een van de eerste transnationale projecten waarbij collaboratieve methodes als crowdsourcing en social listening worden ingezet om burgers een stem te geven in het wetgevingsproces. CODE Europe samen met zusterproject [DigiDEM](#) hebben in

2022 het platform gelanceerd in tien Europese lidstaten waaronder Estland, België, Duitsland, Montenegro en Nederland.

Burgers konden in vier verschillende fases hun bijdrage leveren. De eerste fase is het in kaart brengen van problemen: burgers kunnen aangeven welke problemen ze ondervinden met luchtkwaliteit in hun dagelijks leven. In de tweede fase konden deelnemers oplossingen aandragen om luchtkwaliteit te verbeteren. In fase drie selecteerden deelnemers de meest populaire oplossingen door middel van stemming. In de laatste fase werden beleidsvoorstellen geformuleerd op basis van de input uit de voorgaande fases. Het European Environmental Bureau (EEB, Europees Milieubureau) begeleidde deze fase om tot uitvoerbare beleidsvoorstellen te komen. De beleidsvoorstellen zullen worden meegenomen in vier EU wetgevingsprocessen: de luchtkwaliteit Richtlijn, de Nationale Emissieplafonds Richtlijn, de Richtlijn Industriële Emissies en het Zero Pollution Actieplan.

We organiseerden meerdere bijeenkomsten om burgers niet alleen online maar ook offline bij het onderwerp te betrekken. Op 21 november 2022 organiseerden we het democratisch diner waarop deelnemers tijdens het eten de beleidsvoorstellen konden bespreken en becommentariëren. Het project werd afgesloten met een slotevenement getiteld: Crowdsourcing: Hoe zetten we collectieve wijsheid om in beleid?

CODE Europe en DigiDEM zijn een initiatief van [European Citizen Action Service \(ECAS\)](#) en wordt door Netwerk Democratie uitgevoerd met partnerorganisaties [Democracy International](#), Duitsland, [ProInfo Foundation](#), Bulgarije, [E-Riigi Akadeemia Sihtasutus](#), Estland en [Gradjanska alijansa](#), Montenegro. Het project loopt van augustus 2021 tot februari 2023.

Co-deciding Europe wordt gefinancierd door ECAS.

Parlement van de Toekomst

In het Parlement van de Toekomst gaan jongeren aan de slag met de Europese democratie. Ze gaan in gesprek over drie grensoverschrijdende thema's: klimaat, rechtvaardigheid, digitalisering en democratie. Thema's die niet alleen op nationaal maar ook op Europees niveau moeten worden geadresseerd. Tijdens het Parlement wordt besproken wat Europa alreeds op deze onderwerpen voor burgers doet. Maar vooral worden deelnemers uitgenodigd na te denken over wat er nog meer moet gebeuren.

Workshop 1: Klimaat en rechtvaardigheid, 12 mei. Spreker Zinzi Stasse. Tijdens deze workshop onderzochten we hoe we rechtvaardig met klimaatverandering om kunnen gaan. Hoe geven we jongeren en kwetsbaren

zeggenschap in besluiten rondom klimaatverandering? En hoe grijpen we de klimaattransitie aan om een meer rechtvaardige en democratische samenleving te bouwen?

Workshop 2: Vrijheid in een digitale wereld, 19 mei. Spreker: Bjørn Struijlaart. Hoe krijgen we meer zeggenschap over onze digitale samenleving? Hoe kunnen we er voor zorgen dat onze rechten ook in digitale publieke ruimtes worden beschermd? In deze workshop kijken we naar onze gedigitaliseerde wereld en formuleren een toekomstscenario waarin vrijheid wordt gewaarborgd.

Workshop 3: Democratische vernieuwing, 26 mei. Sprekers Anne de Zeeuw en Tessel Renzenbrink

De vraag die in deze workshop aan de orde kwam is hoe de collectieve intelligentie van de samenleving op een goede manier kan worden benut. En hoe kunnen we toewerken naar nieuwe machtsverhoudingen waarin burgermacht centraal staat. Praat en denk mee over hoe democratische vernieuwing mensen een grotere stem kan geven.

Workshop 4: Het vormen van consensus, 2 juni Patrick Dering en Rick Vermin, moderator Menno van der Veen.

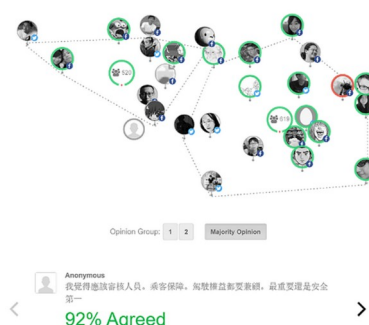
Tijdens de laatste workshop presenteerden de jongeren hun standpunten aan Rick Vermin bestuurder in stadsdeel Amsterdam-Oost en Patrick Dering assistent van het Comité Interne markt en consumentenbescherming van de Socialisten en Democraten Groep van het Europese Parlement. De workshop vond plaats in de Raadszaal van stadsdeel Oost-Amsterdam.

Het Parlement van de Toekomst wordt gefinancierd door de Europese Commissie via de Vertegenwoordiging in Nederland.

Polis

Polis is een open source platform dat deliberatie faciliteert. De tool is er op gericht consensus in een publiek debat naar voren te halen, zonder de tegenstelling uit het debat te halen. Het maakt gebruik van kunstmatige intelligentie om discussies met duizenden deelnemers te begeleiden, standpunten te nuanceren en consensus naar boven te halen. Het platform wordt wereldwijd gebruikt, van Taiwan tot Nieuw Zeeland tot de Verenigde Staten. In 2019 introduceerde Netwerk Democratie deze tool in Nederland.

In 2020 ging een pilotproject met Polis van start. Netwerk Democratie werkt hierin samen met gemeente Amsterdam, gemeente Groningen en Democratie in Actie en wordt medegefinancierd vanuit het Innovatiebudget Digitale Overheid van BZK. Netwerk Democratie coördineert het project samen met gemeente Amsterdam (regie) en organiseert de kennisdeling.

In 2022 werd het pilotproject afgesloten met een bijeenkomst getiteld: Hoe kan de overheid technologie inzetten om burgers te laten participeren in het politieke debat? Sprekers waren Anne de Zeeuw, Nephtis Brandsma van de gemeente Groningen en May Britt Jansen van de gemeente Amsterdam

Netwerk Democratie heeft alle resultaten en geleerde lessen uit deze eerste Nederlandse pilots vastgelegd en gebundeld in [een online handreiking](#). Potentiële gebruikers van Polis in Nederland kunnen hier gebruik van maken en er op voortbouwen.

Masterclass Netpolitiek

De masterclass Netpolitiek is een unieke serie van negen bijeenkomsten over de digitale samenleving. Tijdens de workshops ontvangen deelnemers actuele kennis, praktische handvatten en relevante voorbeelden waarmee ze weloverwogen standpunten kunnen innemen. De masterclass wordt georganiseerd door een aantal samenwerkende maatschappelijke organisaties uit de internetwereld. Gedurende de masterclass ontwikkelen deelnemers een brede kennis over internetpolitiek. Netwerk Democratie werkte voor dit project samen met Internet Society Nederland, Waag, Amnesty International, Open State Foundation, Bits of Freedom en het Racism & Technology Center

European Civic Forum

Sinds 2019 is Anne de Zeeuw namens Netwerk Democratie bestuurslid van het European Civic Forum (ECF). Het ECF is een transnationaal netwerk van meer dan 100 organisaties en NGO's uit 27 Europese landen, die samenwerken op het gebied van burgerschapseducatie, bescherming van mensenrechten, en het versterken en innoveren van democratie.

LOOKFORWARD
strategie & administratie

2022 Jaarrekening

Stichting Netwerk Democratie

Verslagperiode 1 januari 2022 - 31 december 2022

Gegenereerd op 14 juli 2023

Inhoudsopgave

FINANCIEEL VERSLAG	3
Voorwoord	4
Resultaatanalyse	5
Financiële positie	7
Kengetallen	9
JAARREKENING	10
Balans	11
Staat van baten en lasten	12
Kasstroomoverzicht	13
Toelichting op de jaarrekening	14
Toelichting op de balans	19
Toelichting op de staat van baten en lasten	23

Financieel verslag

Stichting Netwerk Democratie

Voorwoord

Bijgaand ontvangt u uw jaarrapportage. Dit rapport bestaat uit drie delen.

Deel 1: Financieel verslag

Dit deel bevat een samenvatting van de belangrijkste informatie uit de jaarrekening. De informatie is afgeleid uit de jaarrekening en voorzien van toelichting en commentaar.

Deel 2: De Jaarrekening

Deze bestaat uit de balans, de winst-en-verliesrekening en een toelichting hierop.

Deel 3: De jaarrekening is klaar gemaakt in digitaal formaat (SBR) en wordt ook in digitaal formaat gearchiveerd en verzonden naar eventuele uitvragende partijen. Een akkoord dat wordt gegeven op de jaarrekening, heeft betrekking op de informatie in dit deel van het document.

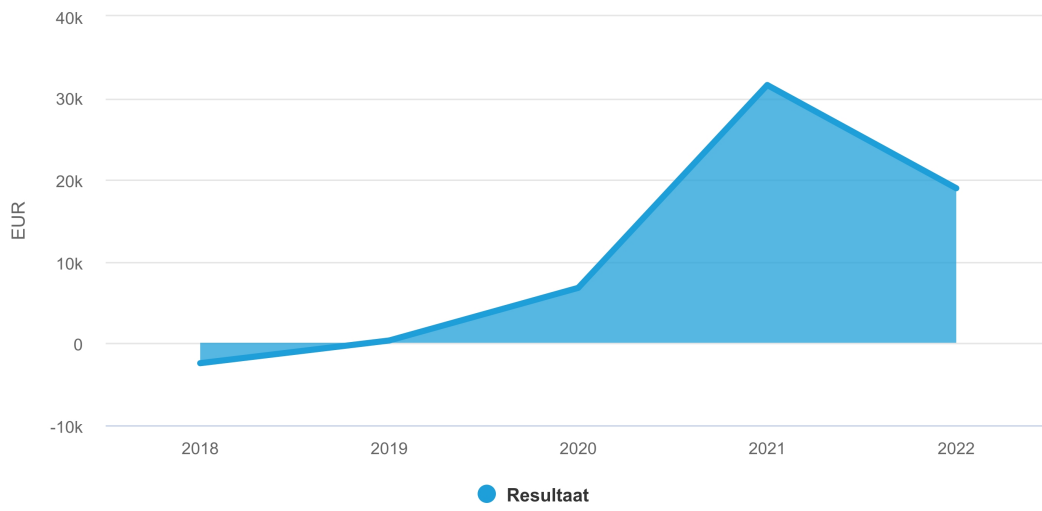
Resultaatanalyse

De resultaatanalyse is gebaseerd op de winst-en-verliesrekening over 2022 zoals opgenomen in de jaarrekening. De resultaatanalyse geeft inzicht in de verhouding van kostensoorten in relatie tot de omzet. Daarnaast geeft de resultaatanalyse een beeld van de verschillen ten opzichte van vorig jaar.

Staat van baten en lasten t.o.v. vorig jaar

	Verslag jaar		Vorig jaar		Verschil	
	2022	% baten	2021	% baten	Verschil	%
Baten	60.587	100,0%	105.729	100,0%	-45.142	-42,7%
Inkoopwaarde van de baten	3.627	6,0%	6.787	6,4%	-3.161	-46,6%
Saldo	56.960	94,0%	98.942	93,6%	-41.981	-42,4%
Overige baten	2.245	3,7%	0	0,0%	2.245	100,0%
Afschrijvingen	293	0,5%	263	0,2%	29	11,4%
Overige personeelslasten	31.132	51,4%	62.898	59,5%	-31.765	-50,5%
Huisvestingslasten	996	1,6%	500	0,5%	496	99,2%
Verkooplasten	2.218	3,7%	563	0,5%	1.654	294,0%
Kantoorlasten	1.364	2,3%	1.961	1,9%	-597	-30,4%
Algemene lasten	4.228	7,0%	1.165	1,1%	3.063	262,9%
Totaal lasten	40.231	66,4%	67.351	63,7%	-27.119	-40,3%
Resultaat	18.974	31,3%	31.591	29,9%	-12.617	-39,9%

Resultaat verloop

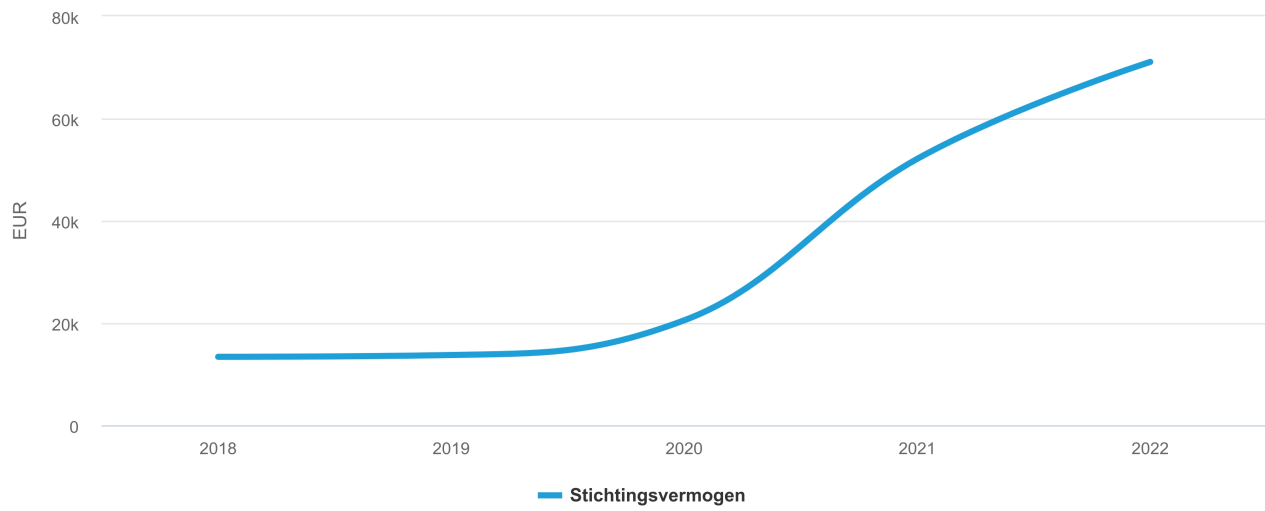
Financiële positie

De financiële positie is gebaseerd op de balans per 31 december 2022 zoals opgenomen in de jaarrekening. De financiële positie geeft inzicht in de bezittingen (activa) en de financiering ervan (passiva). De omvang van de verschillende posten is tevens in procenten van het balans totaal uitgedrukt.

Balansoverzicht

	Verslag jaar		Vorig jaar	
	31-12-2022	% balans	31-12-2021	% balans
Vorderingen	14.427	20,2%	27.921	24,2%
Liquide middelen	56.857	79,8%	87.311	75,8%
Vlottende activa	71.284	100,0%	115.233	100,0%
Activa	71.284	100,0%	115.233	100,0%
Onverdeeld resultaat	18.974	26,6%	31.591	27,4%
Kapitaal	52.100	73,1%	20.509	17,8%
Stichtingsvermogen	71.074	99,7%	52.100	45,2%
Kortlopende schulden	210	0,3%	63.132	54,8%
Passiva	71.284	100,0%	115.233	100,0%

Eigen vermogen verloop

Kengetallen

De kengetallen geven een inzicht in de financiële prestaties en zijn berekend op basis van de balans per 31 december 2022 en winst-en-verliesrekening over 2022 zoals opgenomen in de jaarrekening.

De kengetallen zijn als volgt berekend:

- Nettowerkkapitaal: Vlottende activa - Kortlopende schulden
- Quick Ratio: (Vlottende activa - Voorraden en onderhanden werk) / Kortlopende schulden
- Current Ratio: Vlottende activa / Kortlopende schulden
- Solvabiliteit: Eigen vermogen / Totaal vermogen * 100%

Kengetallen meerjarenoverzicht

	2022	2021	2020	2019	2018
Werkkapitaal	71.074	52.100	20.509	13.722	13.370
Quick ratio	339,45	1,83	1,75	1,74	3,55
Current ratio	339,45	1,83	1,75	1,74	3,55
Solvabiliteit (EV/TV)	99,7%	45,2%	42,8%	42,4%	71,8%
EBITDA	19.267	31.854	9.640	576	-1.859

Jaarrekening

Stichting Netwerk Democratie

Balans

Na resultaatbestemming.

Balans activa

	31-12-2022	31-12-2021
Vlottende activa		
Vorderingen	14.427	27.921
Liquide middelen	56.857	87.311
	71.284	115.233
Activa	71.284	115.233

Balans passiva

	31-12-2022	31-12-2021
Stichtingsvermogen		
Onverdeeld resultaat	18.974	31.591
Kapitaal	52.100	20.509
	71.074	52.100
Kortlopende schulden	210	63.132
Passiva	71.284	115.233

Staat van baten en lasten

Staat van baten en lasten

	Verslag jaar		Vorig jaar
	2022		2021
Baten	60.587	105.729	
Inkoopwaarde van de baten	3.627	6.787	
Saldo	56.960		98.942
Overige baten	2.245		0
Afschrijvingen	293	263	
Overige personeelslasten	31.132	62.898	
Huisvestingslasten	996	500	
Verkooplasten	2.218	563	
Kantoorlasten	1.364	1.961	
Algemene lasten	4.228	1.165	
Totaal lasten	40.231		67.351
Resultaat	18.974		31.591

Kasstroomoverzicht

Kasstroomoverzicht

	2022	2021
Bedrijfsresultaat	18.974	31.591
Aanpassingen bedrijfsresultaat		
Afschrijvingen	293	263
	293	263
Mutatie werkkapitaal		
Mutatie debiteuren	829	-11.529
Mutatie overige vorderingen	12.665	-10.309
Mutatie crediteuren	-61	212
Mutatie overige schulden	-62.861	35.540
	-49.429	13.914
Operationele kasstroom	-30.162	45.769
Investeringskasstroom		
Immateriele vaste activa	-288	-138
Materiele vaste activa	-5	-125
	-293	-263
Mutatie geldmiddelen	-30.455	45.505

Toelichting op de jaarrekening

Continuïteit

Er is geen sprake van gerede of ernstige twijfel aan de continuïteit.

Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijfnummer handelsregister

Stichting Netwerk Democratie is feitelijk en statutair gevestigd te Amsterdam en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 53904710.

Groepsverhoudingen

Aangezien Stichting Netwerk Democratie geconsolideerd ook als kleine rechtspersoon valt aan te merken is consolidatie achterwege gelaten op grond van het bepaalde in artikel 2:407 lid 2 sub a BW.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van Stichting Netwerk Democratie zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Valuta

De posten in de jaarrekening van Stichting Netwerk Democratie worden gewaardeerd met inachtneming van de valuta van de economische omgeving waarin de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten voornamelijk uitoefent (de functionele valuta). De jaarrekening is opgesteld in euro's; dit is zowel de functionele als de presentatievaluta van Stichting Netwerk Democratie. Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode zijn in de jaarrekening verwerkt tegen de koers op transactiedatum.

Monetaire activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend in de functionele valuta tegen de koers per balansdatum. De uit de afwikkeling en omrekening voortvloeiende koersverschillen komen ten gunste of ten laste van de winst-en-verliesrekening.

Niet-monetaire activa die volgens de verkrijgingsprijs worden gewaardeerd in een vreemde valuta worden omgerekend tegen de wisselkoers op transactiedatum. Niet-monetaire activa die volgens de actuele waarde worden gewaardeerd in een vreemde valuta worden omgerekend tegen de wisselkoers op het moment waarop de actuele waarde werd bepaald.

Algemene grondslagen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor kleine rechtspersonen, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar, met uitzondering van de toegepaste stelselwijzigingen zoals opgenomen in de desbetreffende paragrafen.

Grondslagen van vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie, inclusief de transactiekosten indien materieel. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Grondslagen van liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Grondslagen van stichtingsvermogen

Indien Stichting Netwerk Democratie eigen aandelen inkoop, wordt de verkrijgingsprijs van de ingekochte aandelen in mindering gebracht op de overige reserves, of op andere reserves mits de statuten dit toestaan, totdat deze aandelen worden ingetrokken of worden verkocht. Indien ingekochte aandelen worden verkocht, komt de opbrengst uit verkoop ten gunste van de overige reserves of andere reserves in het eigen vermogen.

De opbrengst komt ten gunste van de reserve waarop eerder de inkoop van deze aandelen in mindering is gebracht.

Kosten die direct samenhangen met de inkoop, verkoop en/of uitgifte van nieuwe aandelen worden rechtstreeks ten laste gebracht van het eigen vermogen, onder verrekening van relevante winstbelastingeffecten.

Grondslagen van kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de bedragen waartegen de schuld moet worden afgelost.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Het resultaat wordt tevens bepaald met inachtneming van de verwerking van ongerealiseerde waardeveranderingen van op reële waarde gewaardeerde:

- vastgoedbeleggingen;
- onder vlottende activa opgenomen effecten.

Grondslagen van baten

Algemeen

Netto-omzet omvat de opbrengsten uit levering van goederen en diensten en gerealiseerde projectopbrengsten uit hoofde van onderhanden projecten onder aftrek van kortingen en dergelijke en van over de omzet geheven belastingen.

Verkoop van goederen

Opbrengsten uit de verkoop van goederen worden verwerkt zodra alle belangrijke rechten en risico's met betrekking tot de eigendom van de goederen zijn overgedragen aan de koper.

Verlenen van diensten

Verantwoording van opbrengsten uit de levering van diensten geschiedt naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

Projectopbrengsten en projectkosten

Voor onderhanden projecten, waarvan het resultaat op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de projectopbrengsten en de projectkosten verwerkt als netto-omzet en kosten in de winst- en verliesrekening naar rato van de verrichte prestaties per balansdatum (de 'Percentage of Completion'-methode, ofwel de PoC-methode).

De voortgang van de verrichte prestaties wordt bepaald op basis van de tot de balansdatum gemaakte projectkosten in verhouding tot de geschatte totale projectkosten. Als het resultaat (nog) niet op betrouwbare

wijze kan worden ingeschat, dan worden de opbrengsten als netto-omzet verwerkt in de winst- en verliesrekening tot het bedrag van de gemaakte projectkosten dat waarschijnlijk kan worden verhaald; de projectkosten worden dan verwerkt in de winst- en verliesrekening in de periode waarin ze zijn gemaakt. Zodra het resultaat wel op betrouwbare wijze kan worden bepaald, vindt opbrengstverantwoording plaats volgens de PoC-methode naar rato van de verrichte prestaties per balansdatum. Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de projectopbrengsten en projectkosten.

Grondslagen van overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de winst- en verliesrekening in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen.

Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de winst- en verliesrekening.

Subsidies die betrekking hebben op investeringen anders dan in materiële activa worden als vooruitontvangen bedrag onder de overlopende passiva opgenomen, afhankelijk van het karakter langlopend en/of kortlopend. Jaarlijks valt een gedeelte van deze subsidie vrij, met inachtneming van de wijze waarop de besteding zelf in de jaarrekening wordt verwerkt.

Grondslagen van lasten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Grondslagen van afschrijvingen

Immateriële vaste activa inclusief goodwill en materiële vaste activa worden vanaf het moment dat het actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven.

Grondslagen van belastingen

De belasting over het resultaat wordt berekend over het resultaat voor belastingen in de winst- en verliesrekening, rekening houdend met beschikbare, fiscaal compensabele verliezen uit voorgaande boekjaren (voor zover niet opgenomen in de latente belastingvorderingen) en vrijgestelde winstbestanddelen en na bijtelling van niet-aftrekbare kosten. Tevens wordt rekening gehouden met wijzigingen die optreden in de latente belastingvorderingen en latente belastingsschulden uit hoofde van wijzigingen in het te hanteren belastingtarief.

In de jaarrekening van dochtervennootschappen wordt een belastinglast berekend op basis van het behaalde commerciële resultaat. De door dochtervennootschappen verschuldigde belasting wordt verrekend in rekening-courant met Stichting Netwerk Democratie.

Toelichting op de balans

Vorderingen

	Verslag jaar	Vorig jaar
	31-12-2022	31-12-2021
Vorderingen		
Debiteuren	10.700	11.529
Vorderingen uit hoofde van belastingen	3.727	0
Overige vorderingen	0	16.393
	14.427	27.921

Alle vorderingen hebben een looptijd van minder dan 1 jaar, tenzij anders is aangegeven.

Debiteuren

	Verslag jaar	Vorig jaar
	31-12-2022	31-12-2021
Debiteuren		
Debiteuren	10.700	11.529
	10.700	11.529

Vorderingen uit hoofde van belastingen

	Verslag jaar	Vorig jaar
	31-12-2022	31-12-2021
Vorderingen uit hoofde van belastingen		
Omzetbelasting	3.727	0
	3.727	0

Overige vorderingen

	Verslag jaar	Vorig jaar
	31-12-2022	31-12-2021
Overige vorderingen		
NOG TE ONTVANGEN SUBSIDIES	0	16.393
	0	16.393

Liquide middelen

	Verslag jaar	Vorig jaar
	31-12-2022	31-12-2021
Liquide middelen		
Tegoeden op bankrekeningen	56.857	87.311
	56.857	87.311

Tegoeden op bankrekeningen

	Verslag jaar	Vorig jaar
	31-12-2022	31-12-2021
Tegoeden op bankrekeningen		
BANK NL38 TRIO 0254 6615 05	41.872	87.311
Spaarrekening buffer	14.985	0
	56.857	87.311

Stichtingsvermogen

	Verslag jaar	Vorig jaar
	31-12-2022	31-12-2021
Stichtingsvermogen		
Onverdeeld resultaat	18.974	31.591
Kapitaal	52.100	20.509
	71.074	52.100

Kortlopende schulden

	Verslag jaar	Vorig jaar
	31-12-2022	31-12-2021
Kortlopende schulden		
Crediteuren	210	271
Belastingen en premies sociale verzekeringen	0	3.444
Overlopende passiva	0	59.417
	210	63.132

Belastingen en premies sociale verzekeringen

	Verslag jaar	Vorig jaar
	31-12-2022	31-12-2021
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Omzetbelasting	0	3.444
	0	3.444

Overlopende passiva

	Verslag jaar	Vorig jaar
	31-12-2022	31-12-2021
Overlopende passiva		
VOORUIT ONTVANGEN INKOMSTEN	0	12.900
TE BESTEDEN projectsubsidies	0	25.000
TE BESTEDEN Projectgelden	0	20.767
Nog te ontvangen facturen	0	750
	0	59.417

Toelichting op de staat van baten en lasten

Baten

	Verslag jaar	Vorig jaar
	2022	2021
Baten		
Directe Inkomsten	11.180	58.389
Indirecte Opbrengsten	36.580	0
Incidentele Publieke Subsidies	12.828	47.340
	60.587	105.729

Inkoopwaarde van de baten

	Verslag jaar	Vorig jaar
	2022	2021
Inkoopwaarde van de baten		
MATERIAAL PROJECT	0	66
Reis en verblijfkosten en overige kosten project	0	26
Kosten van personeel	1.052	4.568
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	802	825
ONTWERP&VORMGEVING Activiteit/project	1.773	1.303
	3.627	6.787

Reis en verblijfkosten en overige kosten project

	Verslag jaar	Vorig jaar
	2022	2021
Reis en verblijfkosten en overige kosten project		
REIS-EN-VERBLIJFKOSTEN (Activiteiten)	0	20
OVERIGE KOSTEN PROJECT	0	5
	0	26

Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten

	Verslag jaar	Vorig jaar
	2022	2021
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten		
DRUKWERK&DISTRIBUTIE	43	33
WEBSITE	760	792
	802	825

Overige baten

	Verslag jaar	Vorig jaar
	2022	2021
Overige baten		
Buitengewone baten	2.245	0
	2.245	0

Totaal lasten

	Verslag jaar	Vorig jaar
	2022	2021
Totaal lasten		
Afschrijvingen	293	263
Overige personeelslasten	31.132	62.898
Huisvestingslasten	996	500
Verkooplasten	2.218	563
Kantoorlasten	1.364	1.961
Algemene lasten	4.228	1.165
	40.231	67.351

Afschrijvingen

	Verslag jaar	Vorig jaar
	2022	2021
Afschrijvingen		
Afschrijvingen immateriële vaste activa	288	138
Afschrijvingen materiële vaste activa	5	125
	293	263

Afschrijvingen immateriële vaste activa

	Verslag jaar	Vorig jaar
	2022	2021
Afschrijvingen immateriële vaste activa		
Afschrijvingen	288	138
	288	138

Afschrijvingen materiële vaste activa

	Verslag jaar	Vorig jaar
	2022	2021
Afschrijvingen materiële vaste activa		
Bedrijfsgebouwen	5	125
	5	125

Overige personeelslasten

	Verslag jaar	Vorig jaar
	2022	2021
Overige personeelslasten		
HONORARIA Zakelijk Leider	0	13.125
HONORARIA Inhoudelijk Management	0	15.664
HONORARIA Projectleider	-11	30.761
HONORARIA Administratie/Zakelijk (beheer)	0	2.593
HONORARIA Sprekers	2.465	750
HONORARIUM Productieleider	27.160	0
Lunchkosten kantoor	0	5
Ontvangen ziekengelden	326	0
Overige personeelskosten	1.192	0
	31.132	62.898

Huisvestingslasten

	Verslag jaar	Vorig jaar
	2022	2021
Huisvestingslasten		
Betaalde huur	996	500
	996	500

Verkooplasten

	Verslag jaar	Vorig jaar
	2022	2021
Verkooplasten		
Reclame en advertenties	473	28
Catering locatie	31	0
Relatiegeschenken	25	0
Representatie	1.048	344
Reis en verblijf	39	0
VERTEER/VERGADERKOSTEN directie	0	45
WEBSITE NETDEM	604	146
Overige verkooplasten	-2	0
	2.218	563

Kantoorlasten

	Verslag jaar	Vorig jaar
	2022	2021
Kantoorlasten		
Porti	0	48
Contributies en abonnementen	1.364	1.913
	1.364	1.961

Algemene lasten

	Verslag jaar	Vorig jaar
	2022	2021
Algemene lasten		
Accountancy	1.600	0
Overig advies	0	731
HONORARIA adviseurs	2.100	0
Verzekeringen	216	194
Bank	234	240
Overige algemene lasten	79	0
	4.228	1.165